

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

دانشگاه هنر اصفهان
دانشکده هنرهای تجسمی
گروه نقاشی

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته نقاشی گرایش نقاشی

مطالعه تطبیقی نشانه‌های بصری آینه کاری ایرانی با نقاشی نوین

(امپرسیونیسم، کوبیسم، فوتوریسم، آپ آرت)

استاد راهنما:

دکتر اصغر جوانی

استاد مشاور:

دکتر بهمن نامور مطلق

پژوهشگر:

رضا پورزرین

شهریور ۱۳۹۱

اظهارنامه دانشجو:

موضوع پایان نامه: مطالعه تطبیقی نشانه های بصری آینه کاری ایرانی با نقاشی نوین

(امپرسیونیسم، کوبیسم، فوتوریسم، آپ آرت)

استاد راهنما: دکتر اصغر جوانی

اینجانب رضا پورزرین دانشجوی دوره کارشناسی ارشد رشته نقاشی گرایش نقاشی دانشکده هنرهای تجسمی دانشگاه هنر اصفهان به شماره دانشجویی 8811308201 گواهی می نمایم که تحقیقات ارائه شده در این پایان نامه توسط شخص اینجانب انجام شده و صحت و اصالت مطالب نگارش شده مورد تایید می باشد و در موارد استفاده از کار دیگر محققان به مرجع مورد استفاده اشاره شده است. به علاوه گواهی می نمایم که مطالب مندرج در پایان نامه تاکنون برای دریافت هیچ نوع مدرک یا امتیازی توسط اینجانب یا فرد دیگری ارائه نشده است و در تدوین متن پایان نامه چارچوب مصوب دانشگاه هنر اصفهان را به طور کامل رعایت کرده ام.

امضاء دانشجو:

تاریخ:

کلیه حقوق مادي مترتب بر نتایج مطالعات، ابتکارات و نوآوری های ناشی از تحقیق، همچنین چاپ و تکثیر، نسخه برداری، ترجمه و اقتباس از این پایان نامه کارشناسی ارشد، برای دانشگاه هنر اصفهان محفوظ است.
نقل مطالب با ذکر منبع بلامانع است.

دانشگاه هنر اصفهان
دانشکده هنرهای تجسمی
گروه نقاشی

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته نقاشی گرایش نقاشی آقای رضا پورزرین

با عنوان: مطالعه تطبیقی نشانه های بصری آینه کاری ایرانی با نقاشی نوین

(امپرسیونیسم، کوبیسم، فوتوریسم، آپ آرت)

ارایه شده به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه به عنوان بخشی از فعالیتهای تحصیلی لازم برای درجه‌ی کارشناسی ارشد که در تاریخ..... توسط هیأت داوران زیر بررسی و با نمره.....درجه..... به تصویب نهایی رسید

امضا	۱- استاد راهنمای پایان نامه آقای دکتر اصغر جوانی با مرتبه علمی استادیار
امضا	۲- استاد مشاور پایان نامه آقای دکتر بهمن نامور مطلق با مرتبه علمی استادیار
امضا	۳- استاد داور داخل گروه آقای امیرعباس محمدی راد با مرتبه علمی مربی
امضا	۴- استاد داور خارج از گروه آقای مهندس حسین آقاجان با مرتبه علمی استادیار

مهر و امضای مدیر گروه

سپاسگزارى:

- ستايش از آن خداست؛ آن نخستين بى آغاز و آن واپسين بى سرانجام.
 - سپاس از استاد گرانقدر آقاى دكتور اصغر جوانى كه با دلسوزى و فرزانهگى تمام مرا راهنمايى و هدايت نمود.
 - سپاس از استاد مشاورم آقاى دكتور بهمن نامور مطلق و استادان، آقاى دكتور حسامى و خانم دكتور ناظرى كه در اين دوره از آنها درس هاىى آموختم.
 - هم چنين از پدر و مادر مهربانم متشكرم كه هميشه و در همه حال مرا مورد لطف و حمايت خود قرار دادند.
-

تقدیم به پدر و مادر عزیزم

چکیده:

هنر آینه کاری از هنرهای سنتی ایران است که عمدتاً در تزیینات داخلی بناهای تاریخی به ویژه اماکن مذهبی کاربرد دارد؛ بهره گیری از این هنر همواره در راستای تحقق بخشیدن به کیفیت معنوی بنا و تجسم عالم مثال در اندیشه عرفا و هنرمندان ایرانی صورت گرفته است؛ همچنین کیفیت زیبایی شناختی که در این هنر نهفته است زمینه رشد و گسترش گونه های مختلف تصویری را فراهم کرده؛ تا جایی که رخدادها و سبک های نقاشی نوین به ویژه نقاشی امپرسیونیسم، کوبیسم، فوتوریسم و آپ آرت، به لحاظ بصری با این هنر قابل مقایسه هستند. این تحقیق تلاشی است برای پاسخگویی به این مسئله که آیا نشانه های زیبایی شناختی در آینه کاری ایرانی و نقاشی نوین هم طراز و هم شأن هستند؟ از این رو با بهره جستن از روش تحلیلی-کیفی و با فنون جمع آوری اطلاعات میدانی و کتابخانه ای به مطالعه پاره ای از وجوه اشتراک نمونه های مورد نظر می پردازیم. ۱- حاصل تطبیق و نتیجه بررسی ها حاکی از شباهت های بصری در ساختار تجسمی آینه کاری ایرانی و نقاشی نوین (امپرسیونیسم، کوبیسم، فوتوریسم و آپ آرت) است ۲- نشانه های بصری همچون، استحاله فرم به رنگ، استحاله واقعیت عینی به فرم، تباین همزمان، حجم نمایی (بعد سوم)، همزمانی بصری (بعد چهارم)، تجزیه سطوح هندسی، نقطه پردازی، تکرار، سطوح هندسی، توهم بصری، کیفیت دیداری، کنتراست رنگی قبل از اینکه در نظام زیبایی شناسی نقاشی نوین پدیدار گردد، در هنر آینه کاری ایرانی متجلی گردیده است.

کلید واژگان: آینه کاری ایرانی- امپرسیونیسم- کوبیسم- فوتوریسم- آپ آرت

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	فصل اول: کلیات
۱	تحقیق
۲-۱	مقدمه
۳-۱	بیان مسئله
۳-۴	اهمیت و ضرورت پژوهش
۴-۵	اهداف پژوهش
۴-۶	اروش پژوهش
۴-۷	اقلمر و مکانی
۵-۸	اقلمر و زمانی
۵-۹	اروش تجزیه و تحلیل
۵-۱۰	امحدودیت های پژوهش
۵-۱۱	امیشینه تحقیق
۶-۱۲	امشرح واژه ها و اصطلاحات بکار رفته در پژوهش
۸	فصل دوم: مروری بر ادبیات تحقیق
	بخش اول
۹-۱	۲-۱ تبارشناسی آینه کاری
۹-۱-۱	۲-۱-۱ تاریخچه آینه کاری
۱۰-۱-۲	۲-۱-۲ بنا های مهم
۱۲-۱-۳	۲-۱-۳ سیر تحول آینه کاری
۱۳-۱-۴	۲-۱-۴ مواد و مصالح
۱۳-۱-۵	۲-۱-۵ شیوه اجرا
	بخش دوم
۱۵-۲-۱	۲-۲-۱ عمده ترین ویژگی های آینه کاری ایرانی
۱۵-۲-۲	۲-۲-۲ ویژگی بینشی
۱۵-۲-۳	۲-۲-۳ ویژگی ساختاری
۱۶-۲-۴	۲-۲-۴ ویژگی رنگی
۱۷-۲-۵	۲-۲-۵ ویژگی کارکردی
۱۸-۲-۶	۲-۲-۶ ویژگی فنی
	بخش سوم
۱۸-۲-۳-۱	۲-۳-۱ ویژگی های بصری در آینه کاری ایرانی
۱۸-۲-۳-۲	۲-۳-۲ استحاله فرم به رنگ
۲۰-۲-۳-۳	۲-۳-۳ استحاله واقعیت عینی به فرم

۲۲۲-۳-۴ تباین همزمان
۲۳۲-۳-۵ واقع نمایی
۲۵۲-۳-۶ همزمانی بصری
۲۶۲-۳-۷ تجزیه سطوح هندسی
۲۸۲-۳-۸ دینامیسم حرکت بر اساس تکرار
۳۰۲-۳-۹ دینامیسم حرکت بر اساس سطوح هندسی
۳۲۲-۳-۱۰ دینامیسم حرکت بر اساس نقطه
۳۳۲-۳-۱۱ ایهام بصری
۳۴۲-۳-۱۲ کیفیت دیداری
۳۵۲-۳-۱۳ تضاد رنگی
۳۷	فصل سوم: مطالعه تطبیقی آینه کاری ایرانی با نقاشی نوین
	بخش اول
۳۸۳-۱-۱ تبار شناسی هنر مدرن
	بخش دوم
۴۰۳-۲-۱ تطبیق نشانه های بصری در آینه کاری ایرانی و نقاشی امپرسیونیسم
۴۰۳-۲-۲ استحاله فرم به رنگ
۴۱۳-۲-۳ استحاله واقعیت عینی به فرم
۴۲۳-۲-۴ تباین همزمان
	بخش سوم
۴۶۳-۳-۱ تطبیق نشانه های بصری در آینه کاری ایرانی و نقاشی کوبیسم
۴۶۳-۳-۲ واقع نمایی
۴۷۳-۳-۳ همزمانی بصری
۴۹۳-۳-۴ تجزیه سطوح هندسی
	بخش چهارم
۵۴۳-۴-۱ تطبیق نشانه های بصری در آینه کاری ایرانی و نقاشی فوتوریسم
۵۴۳-۴-۲ دینامیسم حرکت بر اساس تکرار
۵۵۳-۴-۳ دینامیسم حرکت بر اساس سطوح هندسی
۵۷۳-۴-۴ دینامیسم حرکت بر اساس نقطه
	بخش پنجم
۶۱۳-۵-۱ تطبیق نشانه های بصری در آینه کاری ایرانی و نقاشی آپ آرت
۶۱۳-۵-۲ ایهام بصری
۶۲۳-۵-۳ کیفیت دیداری
۶۳۳-۵-۴ تضاد رنگی
۶۷	فصل چهارم: نتیجه گیری
۶۸۴-۱ نتیجه گیری
۶۹بخش عملی

فهرست جدول‌ها

عنوان	صفحه
جدول ۱- تجزیه و تحلیل نشانه های بصری درآینه کاری ایرانی.....	۴۴
جدول ۲- تجزیه و تحلیل نشانه های بصری درنقاشی امپرسیونیسم.....	۴۵
جدول ۳- تجزیه و تحلیل نشانه های بصری درآینه کاری ایرانی.....	۵۲
جدول ۳- تجزیه و تحلیل نشانه های بصری درنقاشی کوبیسم.....	۵۳
جدول ۵- تجزیه و تحلیل نشانه های بصری درآینه کاری ایرانی.....	۵۹
جدول ۶- تجزیه و تحلیل نشانه های بصری درنقاشی فوتوریسم.....	۶۰
جدول ۷- تجزیه و تحلیل نشانه های بصری درآینه کاری ایرانی.....	۶۵
جدول ۸- تجزیه و تحلیل نشانه های بصری در نقاشی آپ آرت.....	۶۶

فهرست عکس‌ها

صفحه	عنوان
	فصل دوم
۱۱.....	عکس (۱-۱-۱) کاخ آینه خانه، ۱۰۷۶ (مأخذ: هولستر، ۱۳۸۲).....
۱۴.....	عکس (۱-۵-۱) طرح هندسی سوزنی شده، (مأخذ: لوح فشرده سازمان میراث فرهنگی شیراز، ۱۳۹۱).....
۱۴.....	عکس (۱-۵-۲) برش قطعات آینه (مأخذ: سایت اینترنتی شماره ۱).....
۱۴.....	عکس (۱-۵-۳) نصب قطعات خرد شده آینه (مأخذ: لوح فشرده سازمان میراث فرهنگی شیراز، ۱۳۹۱).....
۱۹.....	عکس (۳-۱-۱) قسمتی از آینه کاری شاهچراغ شیراز، زین العابدین، ۱۳۰۵.ش، گره (عکاس: نگارنده، ۱۳۹۰.ش).....
۱۹.....	عکس (۳-۱-۲) تجزیه ساختار هندسی عکس (۱-۱).....
۲۰.....	عکس (۳-۱-۳) تطبیق ساختار هندسی عکس (۱-۱) با سطوح رنگی.....
۲۰.....	عکس (۳-۱-۴) استحاله ساختار هندسی عکس (۱-۱) به سطوح رنگی.....
۲۱.....	عکس (۳-۲-۱) قسمتی از آینه کاری شاهچراغ شیراز، زین العابدین، ۱۳۰۵.ش، گره (عکاس: نگارنده، ۱۳۹۰.ش).....
۲۱.....	عکس (۳-۲-۲) تجزیه ساختار هندسی عکس (۲-۱).....
۲۱.....	عکس (۳-۲-۳) تطبیق ساختار هندسی عکس (۲-۱) با سطوح رنگی.....
۲۱.....	عکس (۲-۴) تجزیه ساختار رنگی عکس (۲-۱).....
۲۲.....	عکس (۳-۳-۱) قسمتی از آینه کاری شاهچراغ شیراز، زین العابدین، ۱۳۰۵.ش، گره (عکاس: نگارنده، ۱۳۹۰.ش).....
۲۲.....	عکس (۳-۳-۲) تجزیه ساختار رنگی عکس (۳-۱).....
۲۳.....	عکس (۳-۳-۳) تطبیق ساختار هندسی عکس (۳-۱) با سطوح رنگ.....
۲۳.....	عکس (۳-۴) تجزیه ساختار رنگی عکس (۳-۳-۱).....
۲۴.....	عکس (۳-۴-۱) قسمتی از آینه کاری شاهچراغ شیراز، زین العابدین، ۱۳۰۵.ش، گره (عکاس: نگارنده، ۱۳۹۰.ش).....
۲۴.....	عکس (۳-۴-۲) تجزیه ساختار هندسی عکس (۴-۱).....

- عکس (۳-۴-۳) تجزیه ساختار سه بعدی عکس (۴-۱).....۲۴
- عکس (۳-۴-۴) تطبیق ساختار سه بعدی عکس (۴-۱) با سطوح هندسی.....۲۴
- عکس (۳-۵-۱) قسمتی از آینه کاری شاهچراغ شیراز، زین العابدین، ۱۳۰۵ ه.ش، گره (عکاس: نگارنده، ۱۳۹۰ ه.ش).....۲۶
- عکس (۳-۵-۲) تجزیه ساختار هندسی عکس (۵-۱).....۲۶
- عکس (۳-۵-۳) تطبیق ساختار هندسی عکس (۵-۱) با سطوح رنگی.....۲۶
- عکس (۳-۵-۴) تجزیه سطوح رنگی عکس (۵-۱).....۲۶
- عکس (۳-۶-۱) قسمتی از آینه کاری شاهچراغ شیراز، زین العابدین، ۱۳۰۵ ه.ش، گره (عکاس: نگارنده، ۱۳۹۰ ه.ش).....۲۷
- عکس (۳-۶-۲) تجزیه ساختار هندسی عکس (۶-۱).....۲۷
- عکس (۳-۶-۳) تطبیق ساختار هندسی عکس (۶-۱) با سطوح رنگی.....۲۸
- عکس (۳-۶-۴) تجزیه سطوح هندسی عکس (۶-۱).....۲۸
- عکس (۳-۷-۱) قسمتی از آینه کاری شاهچراغ شیراز، زین العابدین، ۱۳۰۵ ه.ش، گره (عکاس: نگارنده، ۱۳۹۰ ه.ش).....۲۹
- عکس (۳-۷-۲) تجزیه ساختار هندسی عکس (۷-۱).....۲۹
- عکس (۳-۷-۳) تطبیق ساختار هندسی عکس (۷-۱) با سطوح رنگی.....۲۹
- عکس (۳-۷-۴) تجزیه سطوح تکرار شونده عکس (۷-۱).....۲۹
- عکس (۳-۸-۱) قسمتی از آینه کاری شاهچراغ شیراز، زین العابدین، ۱۳۰۵ ه.ش، گره (عکاس: نگارنده، ۱۳۹۰ ه.ش).....۳۱
- عکس (۳-۸-۲) تجزیه ساختار هندسی عکس (۸-۱).....۳۱
- عکس (۳-۸-۳) تطبیق ساختار هندسی عکس (۸-۱) با سطوح رنگی.....۳۱
- عکس (۳-۸-۴) تجزیه سطوح تکرار شونده عکس (۸-۱).....۳۱
- عکس (۳-۹-۱) قسمتی از آینه کاری شاهچراغ شیراز، زین العابدین، ۱۳۰۵ ه.ش، گره (عکاس: نگارنده، ۱۳۹۰ ه.ش).....۳۲
- عکس (۳-۹-۲) تجزیه ساختار هندسی عکس (۹-۱) بر اساس نقطه.....۳۲
- عکس (۳-۱۰-۱) قسمتی از آینه کاری شاهچراغ شیراز، زین العابدین، ۱۳۰۵ ه.ش، گره (عکاس: نگارنده، ۱۳۹۰ ه.ش).....۳۳
- عکس (۳-۱۰-۲) تجزیه ساختار هندسی اثر عکس (۱۰-۱).....۳۳

- عکس (۳-۱۰-۳) تجزیه ساختار هندسی عکس (۱-۱۰)..... ۳۴
- عکس (۳-۱۰-۴) تجزیه بصری فرم و فضای عکس (۱-۱۰)..... ۳۴
- عکس (۳-۱۱-۱) قسمتی از آینه کاری شاهچراغ شیراز، زین العابدین، ۱۳۰۵ ه.ش، گره (عکاس: نگارنده، ۱۳۹۰ ه.ش) ۳۵
- عکس (۳-۱۱-۲) تجزیه ساختار هندسی عکس (۱-۱۱)..... ۳۵
- عکس (۳-۱۲-۱) قسمتی از آینه کاری شاهچراغ شیراز، زین العابدین، ۱۳۰۵ ه.ش، گره (عکاس: نگارنده، ۱۳۹۰ ه.ش) ۳۶
- عکس (۳-۱۲-۲) تجزیه ساختار هندسی عکس (۱-۱۲)..... ۳۶
- عکس (۳-۱۲-۳) تطبیق ساختار هندسی عکس (۱-۱۲) با سطوح رنگی..... ۳۶
- عکس (۳-۱۲-۴) تجزیه سطوح رنگی عکس (۱-۱۲)..... ۳۶

فصل سوم

- عکس (۲-۱-۱) قسمتی از آینه کاری شاهچراغ شیراز، زین العابدین، ۱۳۰۵ ه.ش، گره (عکاس: نگارنده، ۱۳۹۰ ه.ش) ۴۰
- عکس (۲-۱-۲) کلود مونه، مسیر باغ، ۱۹۰۲ م، رنگ و روغن روی بوم (سایت اینترنتی، شماره ۱)..... ۴۰
- عکس (۲-۱-۳) تجزیه ساختار بصری عکس (۱-۱)..... ۴۱
- عکس (۲-۱-۴) تجزیه ساختار بصری عکس (۱-۲)..... ۴۱
- عکس (۲-۲-۱) قسمتی از آینه کاری شاهچراغ شیراز، زین العابدین، ۱۳۰۵ ه.ش، گره (عکاس: نگارنده، ۱۳۹۰ ه.ش) ۴۲
- عکس (۲-۲-۲) پل سزان، کوهستان سن ویکتوریا، ۱۸۳۹ م، رنگ و روغن روی بوم (حلیمی، ۱۳۸۳: ۸۲)..... ۴۲
- عکس (۲-۲-۳) تجزیه ساختار بصری عکس (۱-۲)..... ۴۲
- عکس (۲-۲-۴) تجزیه ساختار بصری عکس (۲-۲)..... ۴۲
- عکس (۲-۳-۱) قسمتی از آینه کاری شاهچراغ شیراز، زین العابدین، ۱۳۰۵ ه.ش، گره (عکاس: نگارنده، ۱۳۹۰ ه.ش) ۴۳
- عکس (۲-۳-۲) ژرژ سورا، بعدازظهر یکشنبه در جزیره گراندژات، ۱۸۸۳-۱۸۸۶ م، رنگ و روغن روی بوم (بخشی از اثر) (پاکباز، ۱۳۸۱: ۳۰۶)..... ۴۳
- عکس (۲-۳-۳) تجزیه ساختار بصری عکس (۱-۳)..... ۴۳
- عکس (۲-۳-۴) تجزیه ساختار بصری عکس (۲-۳)..... ۴۳

- عکس (۳-۱-۱) قسمتی از آینه کاری شاهچراغ شیراز، زین العابدین، ۱۳۰۵ ه.ش، گره (عکاس: نگارنده، ۱۳۹۰ ه.ش) ۴۶...
- عکس (۳-۱-۲) پابلو پیکاسو، آب انبار، ۱۹۰۹ م، رنگ و روغن روی بوم (سایت اینترنتی، شماره ۱) ۴۶.....
- عکس (۳-۱-۳) تجزیه ساختار هندسی عکس (۱-۱) ۴۷.....
- عکس (۳-۱-۴) تجزیه ساختار هندسی عکس (۱-۲) ۴۷.....
- عکس (۳-۱-۵) تطبیق ساختار هندسی عکس (۱-۱) با سطوح رنگی ۴۷.....
- عکس (۳-۱-۶) تطبیق ساختار هندسی عکس (۱-۲) با سطوح رنگی ۴۷.....
- عکس (۳-۲-۱) قسمتی از آینه کاری شاهچراغ شیراز، زین العابدین، ۱۳۰۵ ه.ش، گره (عکاس: نگارنده، ۱۳۹۰ ه.ش) ۴۸...
- عکس (۳-۲-۲) پابلو پیکاسو، پرتره ولارد، ۱۹۱۰ م، رنگ و روغن روی بوم (picasso,2000,p,38) ۴۸.....
- عکس (۳-۲-۳) تجزیه ساختار هندسی عکس (۲-۱) ۴۹.....
- عکس (۳-۲-۴) تجزیه ساختار هندسی عکس (۲-۲) ۴۹.....
- عکس (۳-۲-۵) تطبیق ساختار هندسی عکس (۲-۱) با سطوح رنگی ۴۹.....
- عکس (۳-۲-۶) تطبیق ساختار هندسی عکس (۲-۲) با سطوح رنگی ۴۹.....
- عکس (۳-۳-۱) قسمتی از آینه کاری شاهچراغ شیراز، زین العابدین، ۱۳۰۵ ه.ش، گره (عکاس: نگارنده، ۱۳۹۰ ه.ش) ۵۰...
- عکس (۳-۳-۲) خوان گریس، گیتار و لیوان، پاستل روغنی و گواش روی کاغذ (سایت اینترنتی، شماره ۱) ۵۰.....
- عکس (۳-۳-۳) تجزیه ساختار هندسی عکس (۳-۱) ۵۰.....
- عکس (۳-۳-۴) تجزیه ساختار هندسی عکس (۳-۲) ۵۰.....
- عکس (۳-۳-۵) تطبیق ساختار هندسی عکس (۳-۱) با سطوح رنگی ۵۱.....
- عکس (۳-۳-۶) تطبیق ساختار هندسی عکس (۳-۲) با سطوح رنگی ۵۱.....
- عکس (۴-۱-۱) قسمتی از آینه کاری شاهچراغ شیراز، زین العابدین، ۱۳۰۵ ه.ش، گره (عکاس: نگارنده، ۱۳۹۰ ه.ش) ۵۴...
- عکس (۴-۱-۲) جاکمو بالا، پرواز پرستوها، ۱۹۱۳ م، آبرنگ روی کاغذ (مأخذ: پاکباز، ۱۳۸۱: ۴۹۲) ۵۴.....
- عکس (۴-۱-۳) تجزیه ساختار هندسی عکس (۱-۱) ۵۵.....
- عکس (۴-۱-۴) تجزیه ساختار هندسی عکس (۱-۲) ۵۵.....

- عکس (۴-۲-۱) قسمتی از آینه کاری شاهچراغ شیراز، زین العابدین، ۱۳۰۵ ه.ش، گره (عکاس: نگارنده، ۱۳۹۰ ه.ش)..... ۵۶
- عکس (۴-۲-۲) جینوسورینی، رفاص، ۱۹۱۲ م، پاستل روی کاغذ، ۴۹×۳۲ (مأخذ: سایت اینترنتی ۱)..... ۵۶
- عکس (۴-۲-۳) تجزیه ساختار هندسی عکس (۲-۱)..... ۵۶
- عکس (۴-۲-۴) تجزیه ساختار هندسی عکس (۲-۲)..... ۵۶
- عکس (۴-۲-۵) تطبیق ساختار هندسی عکس (۲-۱) با سطوح رنگی..... ۵۷
- عکس (۴-۲-۶) تطبیق ساختار هندسی (۲-۲) با سطوح رنگی..... ۵۷
- عکس (۴-۳-۱) قسمتی از آینه کاری شاهچراغ شیراز، زین العابدین، ۱۳۰۵ ه.ش، گره (عکاس: نگارنده، ۱۳۹۰ ه.ش)..... ۵۸
- عکس (۴-۳-۲) جیاکومو بالا، رژه سربازان، ۱۹۱۲ م، رنگ و روغن روی بوم (مأخذ: حلیمی، ۱۳۸۳: ۱۳)..... ۵۸
- عکس (۴-۳-۳) تجزیه ساختار هندسی عکس (۳-۱)..... ۵۸
- عکس (۴-۳-۴) تجزیه ساختار هندسی عکس (۳-۲)..... ۵۸
- عکس (۵-۱-۱) قسمتی از آینه کاری شاهچراغ شیراز، زین العابدین، ۱۳۰۵ ه.ش، گره (عکاس: نگارنده، ۱۳۹۰ ه.ش)..... ۶۱
- عکس (۵-۱-۲) کمپوزیسیون، ویکتور وازارلی (مأخذ: حلیمی، ۱۳۸۳: ۲۰۹)..... ۶۱
- عکس (۵-۱-۳) تجزیه ساختار هندسی عکس (۱-۱)..... ۶۲
- عکس (۵-۱-۴) تجزیه ساختار هندسی عکس (۱-۲)..... ۶۲
- عکس (۵-۱-۵) تجزیه ساختار هندسی عکس (۱-۲) و (۱-۱)..... ۶۲
- عکس (۵-۱-۶) تجزیه ساختار هندسی عکس (۱-۲) و (۱-۱)..... ۶۲
- عکس (۵-۲-۱) قسمتی از آینه کاری شاهچراغ شیراز، زین العابدین، ۱۳۰۵ ه.ش، گره (عکاس: نگارنده، ۱۳۹۰ ه.ش)..... ۶۳
- عکس (۵-۲-۲) پتی-پورتر، ۱۹۶۸ م، آکرلیک روی بوم (مأخذ: حلیمی، ۱۳۸۳: ۲۰۵)..... ۶۳
- عکس (۵-۳-۱) قسمتی از آینه کاری شاهچراغ شیراز، زین العابدین، ۱۳۰۵ ه.ش، گره (عکاس: نگارنده، ۱۳۹۰ ه.ش)..... ۶۴
- عکس (۵-۳-۲) کمپوزیسیون، ویکتور وازارلی (حلیمی، ۱۳۸۳: ۲۱۵)..... ۶۴
- عکس (۵-۳-۳) تجزیه ساختار رنگی عکس (۳-۱)..... ۶۴
- عکس (۵-۳-۴) تجزیه ساختار رنگی عکس (۳-۲)..... ۶۴

بخش عملی

عکس (۴-۱) رضا پورزرین، بدون عنوان، ۱۳۹۰، چاپ روی کاغذ ۵۰×۷۰..... ۸۱

عکس (۴-۲) رضا پورزرین، بدون عنوان، ۱۳۹۰، چاپ روی کاغذ ۵۰×۷۰..... ۸۲

عکس (۴-۳) رضا پورزرین، بدون عنوان، ۱۳۹۰، چاپ روی کاغذ ۵۰×۶۰..... ۸۳

عکس (۴-۴) رضا پورزرین، بدون عنوان، ۱۳۹۰، چاپ روی کاغذ ۵۰×۶۰..... ۸۴

عکس (۴-۵) رضا پورزرین، بدون عنوان، ۱۳۹۰، چاپ روی کاغذ ۵۰×۷۰..... ۸۵

عکس (۴-۶) رضا پورزرین، بدون عنوان، ۱۳۹۰، چاپ روی کاغذ ۵۰×۶۰..... ۸۶

فصل اول

(کلیات تحقیق)

در جوامع سنتی تمام هنرها برخواسته از دین است؛ و تنها درجه دوری و نزدیکی هنرها از مشاء الهی، یعنی وحی ملاک و شاخص سلسله مراتب آنهاست. با توجه به دوری و نزدیکی از منبع وحی است که می توان هنر سنتی را به هنر دینی و هنر قدسی تقسیم کرد. خصوصیتی که از آن تعبیر به هنر سنتی می شود متعلق به همه جلوه های یک تمدن سنتی است که اصول معنوی آن تمدن را هم به صورت مستقیم و هم به صورت غیر مستقیم منعکس می سازد. اما صفت قدسی به معنایی که در هنر بکار می رود باید به آن جلوه های سنتی اختصاص داده شود که با اصول معنوی مورد بحث و بنابراین با آیین ها و اعمال دینی، سلوکی ارتباط مستقیم دارند؛ منظور همان آیین ها و اعمال دینی و سلوکی است که از یک موضوع قدسی، و نیز رمزپردازی دارای ماهیت معنوی برخوردارند. (رحمتی، ۱۳۹۰، ۱۵۱) از دیدگاه سنت گرایان متعالی ترین وجه ظهور هنر سنتی، هنر قدسی یا هنر مقدس است؛ هنر قدسی همچون پلی ساحت قدسی و قلمرو انسانی را به یکدیگر پیوند می دهد. به طور کلی در هنر قدسی، که هنر اسلامی هم زیر مجموعه ای از آن محسوب می شود، نقوش و تصاویر حالتی از تفکر و اشراق را می نمایانند و در پی تطابق ظاهری تصاویر با واقعیت موجود نیستند.

از عناصر مهمی که در معماری بناهای اسلامی مشاهده می گردد؛ عنصر آینه و آینه کاری است. هنر آینه کاری از هنرهای سنتی ایران است که عمدتاً در تزیینات داخلی بناهای تاریخی به ویژه اماکن مذهبی کاربرد دارد. آینه کاری گونه ای دیوار نگاری به شمار می آید، ولی به اعتبار ویژگی های بیشی، مضمونی و ساختاری، و نیز در ارتباط با خصوصیت های فرهنگی، ذوقی و فردی سفارش دهندگان با انواع دیگر دیوار نگاری در جهان متفاوت است. آینه کاری ایرانی غالباً تحت حمایت شاهان و امیران امکان فعالیت پیدا می کرد، و تحت تأثیر محیط فرهنگی و نظام هنرآموزی آن روزگار، خود را موظف به حفظ سنتها می دانست؛ اگر چه ممکن بود به بالاترین مدارج استادی و مهارت برسد، هیچ گاه تواضع، ممارست دائمی و احساس شغلی خود را از دست نمی داد.

در این رشته هنری، آینه کاری، با استفاده از شیشه و برش آن به اشکال متنوع، فضایی معنوی در بنا می آفریند که از بازتاب نور و رنگ در قطعات بیشمار آینه ایجاد می گردد و زمینه تعالی روح و روان مخاطب را ایجاد می کند. در واقع آینه ها معنایی نمادین را با خود حمل می کنند؛ آنها ((محمل هایی برای نمایش وجوه مختلف و منکثر جهان محسوب می شوند. کثیرالابعاد بودن نیز، دلالتی تلویحی به امکان ناپذیری شناخت حقیقت بالذات می کند)) (خیال، ش ۲۵ و ۲۶) ((آینه ها جلوه ای دیداری پدید می آورند که امر واقع و امر موهوم را در هم می آمیزد، در اینجا مظاهر اشیا چنانند که گویی از میان پرده یا حجابی دیده می شوند و اشیاء چندگانه حقیقت واحد، مرزهای جهان واقعی را به هم می ریزد.)) (همان)